

۱۱۷۲۰۰۸
۹۹/۱۰/۵

تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی اروپا

نویسنده:

جان هرست

مترجم:

دکتر رکسانا نیکنامی

عضو هیئت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران



سرشناسه : هرست، جان (Hirst, John)
 عنوان و نام پدیدآور : تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی اروپا / : جان هرست. مترجم: رکسانا نیکنامی.
 مشخصات نشر : تهران: قومس، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ۲۱۲ ص:؛ مصور، نقشه، جدول، نمودار؛ ۱۴ × ۲۱ س.م.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۶-۰۳-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیبا.
 یادداشت : The shortest history of Europe, 2012 : عنوان اصلی :
 موضوع : اروپا - تاریخ
 موضوع : Europe -- History :
 موضوع : تحولات اجتماعی - اروپا - تاریخ
 موضوع : Social change -- Europe -- History :
 موضوع : اروپا - تمدن
 موضوع : Europe -- Civilization :
 موضوع : اروپا - سیاست و حکومت - تاریخ
 موضوع : Europe -- Politics and government -- History :
 شناسه افزوده : نیکنامی، رکسانا، ۱۳۶۶ - ، مترجم
 رده بندی کنگره : D ۱۰۲
 رده بندی دیویی : ۹۴۰
 شماره کتابشناسی ملی : ۷۴۲۱۲۶۶



نام کتاب: تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی اروپا

نویسنده: جان هرست

مترجم: دکتر رکسانا نیکنامی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۵۱۶-۰۳-۹

طراح جلد: محدثه موسوی

چاپ و صحافی: سعید دانش

نشانی ناشر: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پایین تر از لبافی نژاد، کوچه بهار، شماره ۱۱.

www.ghoomes.com

تلفن و نمابر: ۶۶۴۷۰۱۶۲ - ۶۶۴۷۰۱۵۳ - ۶۶۴۹۱۰۰۰

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر (افست و الکترونیکی)، تکثیر، نسخه برداری و ترجمه برای نشر قومس محفوظ است.
 (استفاده از مطالب کتاب فقط با ذکر مأخذ آزاد است.)

فهرست

۵	پیش‌گفتار
۱۳	مقدمه

تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی اروپا

۱۵	فصل ۱. اروپای کلاسیک و قرون وسطی
۳۹	فصل ۲. اروپای مدرن
۶۶	میان‌برده: احساسات کلاسیک

تاریخ طولانی‌تر

۷۵	فصل ۳. تهاجم‌ها و پیروزی‌ها
۹۵	فصل ۴. شکل حکومت ۱
۱۱۵	فصل ۵. شکل حکومت ۲
۱۴۰	فصل ۶. امپراتورها و پاپ‌ها
۱۶۱	فصل ۷. زبان‌ها
۱۷۷	فصل ۸. عامه مردم
۱۹۵	نتیجه‌گیری: درباره اروپا چه می‌دانید؟
۲۰۰	منابع
۲۰۶	نمایه

فهرست نقشه‌ها

۱۶	شهرها و مستعمرات یونان باستان در ۵۵۰ قبل از میلاد
۱۷	گستره امپراتوری روم در سال ۱۰۰ پس از میلاد
۷۶	مهاجمان ژرمن و امپراتوری روم سال ۵۰۰ پس از میلاد
۸۲	پادشاهی فرانک‌ها در سال ۸۵۰ پس از میلاد
۸۵	پیشرفت‌های مسلمانان در سال ۷۵۰ پس از میلاد
۸۸	وایکینگ‌ها در اروپا در سال‌های ۸۰۰-۹۰۰ پس از میلاد
۱۴۳	گسترش پادشاهی فرانک‌ها
۱۵۳	اروپای غربی و مرکزی در سال ۱۶۴۸
۱۵۴	دولت‌های ایتالیا در دوران رنسانس، ۱۴۹۲
۱۶۵	زبان‌های اروپایی
۱۶۹	مرز میان زبان‌های ژرمنی و رومی

فهرست تصاویر

۲۹	تندیس کنستانتین در موزه کاپیتولین رم
۳۵	مراسم شوالیه شدن (مقاله)، به دست شارلمانی. در نسخ خطی ...
۳۷	یک راهب کاتب در حال کار کردن، لاکروا
۴۳	هرمس اثر پرکستیلز
۴۴	مواجهه خدا با آدم و حوا، درهای برنزی کلیسای جامع هیلدشایم در آلمان
۴۵	داوود اثر میکل آنژ
۴۷	مارتین لوتر اثر لوکاس کرانچ
۸۷	قایق دراز وایکینگ‌ها
۹۳	ایاصوفیه، استانبول
۱۰۷	تبرداران پیکر پسران بروتوس را برایش می‌آورند. اثر ژاک لویی دیوید، ۱۷۸۹
۱۰۸	سوگند هوراتی، ژاک لویی دیوید، ۱۷۸۴
۱۱۰	سردیس آگوستوس در موزه ملی رم
۱۱۷	تصویری از کتاب خطی ساکسنیگل درسدن، ۱۲۲۰-۱۲۳۵
۱۳۵	سوگند زمین تنیس اثر ژاک لویی دیوید، ۱۷۹۱
۱۳۹	پرتره میرابو اثر هنرمندی ناشناس، اوایل دهه ۱۷۹۰
۱۵۱	تندیس سنت پیترو، در سنت پیترو باسیلیکا رم
۱۵۸	طاق کنستانتین در رُم
۱۵۹	طاق پیروزی در پاریس
۱۸۱	گاواهن جنگکی، مرکز زندگی روستایی، تیلفورد، انگلستان
۱۸۱	گاواهن مدور سنگین، اثر جان تامپسون
۱۸۲	صحنه برداشت محصول از کتاب آینه دوشیزگان، سال ۱۲۰۰ پس از میلاد
۱۸۵	آیین رومی پرداخت مالیات توسط دهقانان، سال ۲۰۰ پس از میلاد

پیش‌گفتار

از لژیون‌های سزار گرفته تا جنگ‌های ناپلئونی، از اصلاح دینی تا روشنگری و انقلاب صنعتی و شکست نازیسم، ما به نوشتن تاریخ اروپا و اروپا به نوشتن تاریخ ما کمک کرده است. دیوید کامرون

اروپا از یونان آغاز می‌شود. هلنی‌ها اولین کسانی بودند که خود را غربی نامیدند. دولت - شهرهای یونان باستان طی جنگ با امپراتوری ایران، به یک علقه مشترک فرهنگی دست یافتند؛ که بعدها هویت ملی نام گرفت و اروپایی بودن این گونه ظهور کرد و معبد پارتئون^۱ به عنوان سمبل پیروزی آتنی‌ها و تمدن هلنیستی، ارج نهاده شد.

به گفته کارل گوستاو یونگ^۲، نمادهایی که در جامعه مدرن مشاهده می‌شوند؛ تمثیل ناخودآگاه جمعی هستند که ریشه در شعار بدوی تاریخی دارند. می‌توان از این سخن نتیجه گرفت که افسانه‌های یونان باستان برای شهروند متجدد اروپایی، فرازمانی و فرامکانی است. تاریخ اروپا با اسطوره‌های یونان آغاز می‌شود که خود این اسطوره‌ها، ریشه در مذاهب قدیمی کرت^۳ دارند. ردپای اسطوره‌های یونان را می‌توان در زبان، ادبیات، ورزش، علوم و... مشاهده کرد.

اروپا حتی نام خود را نیز مدیون اساطیر است. اروپا نام دوشیزه‌ای زیباروی بود؛ که زئوس^۴ او را در حال بازی با پریان دریایی دید و دلباخته وی شد. زئوس

1. Parthenon

2. Carl Gustav Jung

3. Crete

4. Zeus

در قامت گاو نر سفیدی درآمد و به نزد او رفت و پس از فریفتن دوشیزه، او را ربوده و با خود به جزیره کرت برد. در یونان باستان، ابتدا برای نامیدن ساحل غربی دریای اژه از نام اروپا استفاده می‌شد. اندک‌اندک و با گذشت زمان، این نام به کل قاره اطلاق شد. امروزه روی سکه‌های دو یورویی، تصویر دوشیزه اروپا، سوار بر یک گاو نر نقش بسته است و حتی مجسمه آن نیز در مقابل انیستیتو اروپا در بروکسل قرار داده شده است؛ چرا که اروپایی‌ها دلبسته تاریخ و فرهنگ غنی خود هستند.

پس از پایان عصر یونان، شاهد ظهور امپراتوری روم هستیم. مناطق تحت تصرف امپراتوری روم که بعدها به دو بخش غربی و شرقی تقسیم شد، تمام قاره اروپا را شامل نمی‌شد و بخش اعظمی از این قاره، خارج از تسلط امپراتوری بود. مناطقی چون کشور آلمان امروزی، شمال فرانسه، مناطق اسکاندیناوی، کشورهای سفلی و حتی بخش‌هایی از انگلستان، توسط دیوار هادریان^۱ و رودهای بزرگ دانوب و راین از روم جدا شده و محل زندگی اقوام بربر شمالی یعنی ژرمن‌ها و وایکینگ‌ها و ... بودند. این اقوام بعدها در تمدن اروپا نقش مهمی ایفا کردند. مجموعه دوران یونان و روم باستان در اروپا با نام عصر کلاسیک شناخته می‌شود. پس از این دوران، قرون وسطی از راه می‌رسد. بسیاری بر آنند که این دوران، اعصار سیاه تاریخ اروپا است؛ اما این دوره نیز به اندازه‌ی دوره‌های دیگر تاریخ، بویایی و پیچیدگی داشته است و نباید ساده از آن گذشت. برای مثال بسیاری از معماری‌های قدیمی‌ای که در کشورهای اروپایی به چشم می‌خورد، یادگار همان دوران است. بی‌شک بر تارک قرون وسطی نام و نقش کلیسای کاتولیک می‌درخشد.

در نهایت با رنسانس و شروع عصر نوزایی، دوران مدرن آغازیدن گرفت. متفکران، نویسندگان و هنرمندان اروپایی در قرن ۱۴ میلادی، نگاهی به دوره‌های قبل از خود انداختند و هنر و فرهنگ کشورهای هم‌چون یونان و روم باستان،

آنان را تحت تأثیر قرار داد. هایدگر^۱ سخن خود را از عصر مدرن، با این جمله نیچه^۲ خلاصه می‌کند که *wast wachst* (به معنای صحرا، رشد می‌کند یا خرابه گسترش می‌یابد). او در رساله (عصر تصویر جهان) پنج ویژگی اصلی برای دوران مدرن می‌شمارد که عبارتند از علم، فناوری، هنر، فرهنگ و انکار خدا.

در اروپا، هیچ چیزی زاده تقدیر و تصادف نیست. همه چیز ریشه‌های غنی فرهنگی و تاریخی دارد و بر ما است که به عنوان پژوهشگر این حوزه، درک عمیقی از این ریشه‌ها داشته باشیم. درک ریشه‌ها، برابر است با درک رفتارها و سیاست‌های اروپای مدرن و همه این‌ها برای سیاستمداران و سیاستگذاران عرصه خارجی ما، شرایطی را فراهم می‌کند تا تصمیماتی بر اساس عقلانیت و درک درست از شرایط، اتخاذ کنند.

و اما در مورد این کتاب، لازم به یادآوری نیست که کتاب‌های نگارش یافته در حوزه تاریخ اروپا کم نیستند. از آثار کلاسیک و قابل ستایش بزرگانی چون هرودوت^۳ و گیبون^۴ گرفته تا آثار متأخر نویسندگانی چون لیتل فیلد^۵ یا تامسون^۶، ویژگی همه این آثار گران‌سنگ، بررسی روایی تاریخ اروپا بر یک محور کروئوگرافیک است.

زمانی که برای تدریس درس «تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی اروپا» در مقطع دکتری مطالعات منطقه‌ای، به دنبال منبع جدید و تخصصی‌تری بودم؛ به کتاب عجیبی رسیدم. برگردان نام کتاب به فارسی، «مختصرترین تاریخ اروپا» بود و البته کتاب هرچیزی بود جز مختصر. ابتدا به نظر می‌رسید با یک کتاب کوچک و جمع و جور سروکار داشته باشم؛ اما هرچه جلو تر رفتم، بیشتر مسحور آن شدم. بدون مبالغه باید گفت که این اولین کتابی بود که با سیاقی روش‌مند و به صورت تحلیلی به تاریخ اروپا پرداخته و زوایای جدیدی از آن را مکتشف می‌کرد. کتاب باعث شد با نگاهی متفاوت به اروپای امروز بنگرم و از همان صفحات ابتدایی

1. Martin Heidegger

2. Friedrich Nietzsche

3. Herodotus

4. Edward Gibbon

5. Henry M. Littlefield

6. David Thomson

مجاہم کرد تا آن را به عنوان منبع اصلی کلاس برگزینم. بازخورد دانشجویان فوق العاده بود و تاریخ تحولات، تبدیل به یکی از لذت بخش ترین کلاس های من در دانشکده حقوق و علوم سیاسی شد. موضوعات به حدی چالشی بودند که هر جلسه حداقل چهار ساعت به طول می انجامید.

اما وجه تمایزات اثر جان بردلی هرست، نسبت به سایرین چه بود؟ در وهله اول باید گفت که این کتاب بر این فرضیه بنیان نهاده شده است که آنچه تمدن اروپایی نامیده می شود؛ ترکیبی سینرژیک از سه عنصر معرفت یونان و روم باستان، مسیحیت و سنت های باقی مانده از جنگجویان ژرمن است. سپس از شروع آفرینش تک تک این عناصر و پس از شرح چگونگی کنار هم قرار گرفتن آنان، به تبیین سومانیسیون میان آنها در ابعاد سیاسی و اجتماعی می پردازد. شاید سخن به گزافه نباشد که تاریخ اروپای امروز را نیز ادامه همین سوسپانسیون بنامیم. البته ناگفته نماند که منظور نویسنده بیشتر نیمه غربی قاره است که یک قلمرو فرهنگی واحد را تشکیل می دهد. او استدلال می کند که چگونه این پیوند نامانوس، اما به شدت فرخنده و میمون، در قلب تمدن اروپا رخ داد و منجر به ایجاد امپراتوری ها، دولت - شهرها، جنگ های صلیبی، تهاجم ها و... شد.

دومین وجه تمایز کتاب، تاکید بر عناصر فرهنگی و بستر اجتماعی شکل گیری رویدادهای سیاسی است. وبر معتقد بود که انسان حیوانی است که در تاروپوذهای دلالتی که خودش تنیده است؛ معلق مانده و فرهنگ همان تار و پودها است. بنابراین تحلیل وقایع سیاسی اروپا بر محور فرهنگ، سبب شده است که رویدادها معنا دار به نظر برسند. هیچ جای این کتاب، وقایع در خلاء رخ نمی دهد. تک تک آنها دارای شناسنامه ای هستند که به مثابه یک نظام واحد، ورودی ها، بازخوران و خروجی ها را با دقت بررسی کرده و خواننده با کنار هم قرار دادن این پیوندها با نکات جدیدی روبرو می شود. سیاست اروپا، فرهنگ آن را بازتاب می دهد. پیدا کردن یک خط مشترک میان رویدادهایی که زندگی سیاسی اروپا را می سازند، کار دشواری است که هرست موفق به انجام آن شده است. سامان دادن به تنوع فوق العاده قومی، فرهنگی، نژادی و... در اروپا و تبدیل آن به نظام های سیاسی کارآمد به معجزه بیشتر شبیه بود.